

Ritva Viljanen

apulaiskaupunginjohtaja Helsinki

VTM, OTK

Juhlapuhe Karkkilan yhteiskoulun 100-vuotisjuhlassa

Hyvä koulun rehtori, valtuustonpuheenjohtaja, kaupunginjohtaja, hyvät juhlavieraat, naiset ja miehet, koulukaverit ja erityisesti koulun nykyiset oppilaat

Minulle on aivan erityinen ilo olla täällä tänään ja huutaa hurraa entiselle koululleni, jolle olen niin paljosta kiitollinen ja josta oli hyvä lähteä eteenpäin. Kun on Karkkilasta kotoisin, tuntee todella saaneensa vahvat juuret ja oman kotiseudun. Olen siitä erityisen ylpeä.

Uskon, että sivistyksen voima on voittamaton. Jos saisin antaa lapselleni kaksi asiaa, ne olisivat onnellinen koti ja koulutus. Tutkimusten perusteella tämän parempia elämän eväitä ei voi lapselleen antaa.

Köyhä Suomi panosti koulutukseen – itsenäisyyden tärkein kehitystavoite

Korkea koulutustaso ja sivistys ovat suomalaisen yhteiskunnan ja korkean osaamisen sekä hyvinvoinnin vankka kivijalka. Köyhä Suomi panosti koulutukseen, se oli itsenäisyyden tärkein kehitystavoite. Aivan ensimmäiseksi tartuttiin koululaitoksen vahvistamiseen ja säädettiin oppivelvollisuuslaki vuonna 1921. Oppivelvollisuuslaki oli itsenäisyyden alkuvuosien merkittävimpiä yhteiskunnallisia uudistuksia. Suhteessa käytettävissä oleviin varoihin koulutukseen siis todella panostettiin.

Ensimmäinen suomenkielinen oppikoulu perustettiin vuonna 1858 Jyväskylään. Mutta venäläistämistoimien kiristyessä ja suomalaisuusaatteen noustessa alettiin 1900-luvun alussa perustaa yhteiskouluja yhä enemmän, myös maaseudulle.

Karkkilaankin perustettiin yhteiskoulu, kun ei ollut varaa erikseen perustaa tyttökoulua ja poikakoulua, siitä siis nimi yhteiskoulu.

Karkkilaan perustettiin yhteiskoulu vuonna 1913 ensimmäisten suomenkielisten koulujen joukossa. Aatteellisuus ja ihanteellisuus ovat olleet historian aina vahva osa Karkkilaa. Suomalaisuusaatetta haluttiin tukea. J.V.Snellman korosti sivistyksen merkitystä kansakunnan tulevaisuuden turvaajana, onnellisen tulevaisuuden takaajana. Suomalaisuusmies Agathon Meurman painotti, että sivistyksemme ei ole meille ainoastaan tärkeä, vaan itse olemisemme pohja ja perustus. Näitä asioita korostettiin koulun perustamisasiakirjoissa. Mutta toki oli niinkin, että oli halvempaa kouluttaa lapset Karkkilassa kuin lähettää heitä pois suurempiin kaupunkeihin. Myös tehdas oli koulun perustamisessa tukena ja tarvitsi koulutettua työvoimaa.

Koulu perustettiin yksityisin varoin ja asiaa hoiti koulun kannatusyhdistys. Yhteistyö oli laajaa ja se näkyi kannatusyhdistyksen perustajakunnassakin. Mukana oli lääkäri, tilanomistaja, pankinjohtaja, tehtaalainen, valumestari, kirkkoherra, kirkkoherran rouva ja lääkärin rouva, maanviljelijä, kauppias ja kasoori.

Koulu aloitti Närön pikkukoulussa, Salimäen rinteellä. Kaksi neitiä palkattiin opettajiksi - Hellevi Louhivuori ja Saima Lundberg. Opettaja kuului paikkakunnan ylempään kerrokseen. Kouluissa oli määrä oppia paitsi lukemaan ja laskemaan myös tuntemaan isänmaan sija maailmassa.

Koulun ensimmäiset vuosikymmenet

Ensimmäisenä vuonna oppilaita oli 22. Kannatusyhdistys ansaitsee ison arvonannon, sillä koulua tuettiin omista varoista, tiloista ei peritty vuokraa, kekseliäisyyttä käytettiin ja yhteistyötä tehtiin. Koulun tilikirjoista ilmenee, että arpajaiset ja iltamat olivat tärkeä osa koulun rahoitusta. Högforsin tehdas alkoi rahoittaa koulua vuodesta 1919 lähtien huomattavilla summilla. Koulu alkoi saada myös kunnallista ja valtiollista tukea.

Koulun käyminen Karkkilassa ei kuitenkaan vielä ollut vuosisadan alussa selvää. Yhteiskouluun eivät kaikki lapset päässeet, sillä töitä oli tehtävä. Lapsiluku oli huomattava monessa perheessä, eikä kymmenlapsisissa perheessä ollut juuri

mahdollisuuksia kouluttaa lapsia. Niinpä minunkaan vuonna 1900 syntynyt isoäitini, ei päässyt, vaikka olisi halunnut yhteiskouluun vuonna 1913. Hän oli maatalossa pikkupiikana. Yhteiskoulussa oli kuitenkin paljon tyttöjä, koko sen historian ajan yli puolet. Jo ensimmäisinä vuosikymmeninäkin 53 % oppilaista.

Koulu kehittyi vauhdilla. Jo 1920 rakennettiin talkoilla ja yhteiskeräyksen turvin yhteiskoulun rakennus. Rakennuksen suunnitteli arkkitehti J. Peltonen ja hän lahjoitti työnsä koululle. Samoin insinööri G. Sjöblom laati ilmaiseksi koululle ilmanvaihtolaitteiden piirustukset ja valvoi maksutta työtä rakennusaikana.

Omasta koulurakennuksesta tuli paikkakunnan yleinen valistuslaitos. Koulussa toimivat mm työväenopisto, kuorot, nuorisoseura, lottavoimistelijat. Koulu valtasi itselleen keskeisen aseman paikkakunnalla. Ja sijaitsihan se parhaalla paikalla, keskustassa, aivan kirkon vieressä.

Valtaosa koulun oppilaista tuli Karkkilasta ja myös moni Pusulasta. Oppilaat olivat työväestön, maanviljelijöiden, pienliikkeiden harjoittajien ja palvelusmiesten lapsia. Ei niinkään virkamiesten, sillä kunnan virkamiehistö oli varsin vähäinen ja heidän lapsensa lähetettiin edelleen kaupunkien ruotsinkielisiin kouluihin. Lähes kaikki yhteiskoulun käyneet jäivät omalle kotipaikkakunnalle työhön, 80 %, ja koulutus tuli näin välittömästi oman paikkakunnan hyödyksi.

Koulu laajeni koko ajan jonkin verran. Vuonna 1932 oppilasmäärä ylitti ensimmäisen kerran 100:n rajan. Varsin moni lapsi jäi kuitenkin edelleen yhteiskoulun ulkopuolelle, lapsimäärä tuolloin paikkakunnalla oli huomattava ja suhteellisesti ottaen 100 oppilasta oli vielä pieni määrä. Valtiokin epäröi. Ajan uutisista huomaa, että valtio pyrki hillitsemään ylioppilastulvaa ja vähensi yhteiskoulujen, oppikoulujen ja lukioiden saamaa tukea.

Karkkila oli vahvasti vasemmistolainen teollisuuspaikkakunta. Tehtaalla oli huimaa ammattitaitoa ja ammatteja, jotka opittiin tehtaalla jo nuorena alkaneissa urissa. Kunnan elämä rytmittyi tehtaan pillin mukaan, sen ääni kantautui niin aamulla kuin illalla.

Karkkilassa asui vuonna 1930 noin 8000 ihmistä ja kun tehtaalla sen ollessa suurimmillaan oli noin 2000 ihmistä töissä, se merkitsi, että lähes jokaisella perheellä oli jokin kytkentä tehtaaseen.

Ennen sotia ajatus yksityisestä yhteiskoulusta oli hieman herraskainen. Ei meidän penskat tartte herrojen oppeja. Kyllä työ tekijänsä opettaa. Mutta koulun opettaja kiersi perheitä 1930- ja 40-luvun Karkkilassa ja vakuutti, että lapset kannattaa kouluttaa ja pyysi lähettämään lapset kouluun. Isäni, kymmenlapsisen perheen keskimäinen poika, ei kuitenkaan päässyt. Olihan tietysti tiukkaa, mutta koulua vieroksuttiin. Mummoni, joka olisi itse aikoinaan halunnut kouluun, pakotti kuitenkin ainoan lapsensa, tyttärensä yhteiskouluun 1930-luvun lopulla. Äitini on itse kertonut, että häntä hieman yhteiskoulu vaivaannutti. Ei ollut mukavaa olla yhteiskoulussa, kun lähimmät kaverit eivät sinne tulleet. Keväällä 1945 V luokka sai keskikoulun päättötodistuksen ja todistuksen saajien joukossa näen äitini nimen. Ei päivääkään enempiä, vannoi kuitenkin nuori Aili.

Sota-aika ja heti sen jälkeen

Koulu toimi sota-aikakanakin, tosin joitakin katkoksia oli. Sodan jälkeen Karkkilassa oli mahdollisuus aloittaa ensimmäisenä pitkänä kielenä englanti, mikä oli harvinaista. Mutta tuotti iloa koululle, sillä koulu sai tällä Amerikan paketteina uusia vaatteita oppilaille.

Yhteiskoulu muuttui yliopistoon johtavaksi kouluksi, kun siihen liitettiin vuonna 1949 lukio. Tämä oli niin ikään merkittävä kehityssaskel koulun historiassa.

Peruskoulu tulee

Toisen maailmansodan jälkeen rakennettiin suomalaista yhteiskuntaa uudelta pohjalta ja kehitys eteni monella sektorilla rivakasti. Koulutus ja sivistys olivat jälleen tärkeitä. Elintason noustessa yhä useammilla vanhemmilla oli mahdollisuus tarjota lapsilleen laajoja etenemismahdollisuuksia avaava peruskoulutus - oppikoulu -, joka aikaisemmin oli luonnostaan kuulunut ylempien sosiaaliryhmien lapsille. Ikäluokat olivat suuria ja maassa oli huutava opettajapula.

Eduskunta hyväksyi peruskoulun puitelain vuonna 1968 ja peruskouluasetus annettiin vuonna 1970. Peruskouluasetuksen mukaan kaikkien oppilaiden yhteinen opintie tuli yhdeksän vuoden mittaiseksi entisen 4-8 vuoden asemesta. Viime vuonna julkaistu arvotutkimus kertoo, että itsenäisyysajan suurimpana

saavutuksena suomalaiset pitävätkin juuri peruskoulua ja sen antamia tasavertaisia mahdollisuuksia jokaiselle. Ja tämä saavutus ja koulujen kansainvälinen Pisa-menestys on tehty Suomen kunnissa, niin Karkkilassa kuin muissakin kunnissa.

Sukumme naisten tarina jatkui. Itse aloitin yhteiskoulun 1969 ja minulle oli jo itsestään selvää, kuten suurelle enemmistölle tuolloin, että kansakoulusta pyritään yhteiskouluun. Ja se oli nastaa. Kaksipäiväiset sisäänpääsykokeet jännittivät, mutta kaikki sen läpäisimme. Koulutuksen arvostus oli suuri. Sitä ei enää häpeilty.

Vuonna 1965 valmistunut yhteiskoulun laajennus eli yhteiskoulun uusipuoli oli hieno rakennus. Hienointa, mitä Karkkilassa oli. Moderni valtatie varrelle rakennettu yhteiskoulu oli suurempi kuin aikaisempi, siihen edelleen kytketty vanha koulu.

Uusi koulu oli välttämätön, sillä meitä oli valtavasti. Yhteiskoulussa oli jokaisia rinnakkaisluokkia kolme ja joka luokalla suurin mahdollinen määrä lapsia eli 42. Nuori Suomi sai valtavaa kilpailuetua siitä, että täällä oli nuorempaa väestöä kuin Euroopassa keskimäärin ja näitä nuoria alettiin peruskoulun jälkeen kouluttaa pitempään, eli oppivelvollisuus ulottui 15 ikävuoteen asti, mikä oli merkittävää. Tuolloin ei vielä nähty yhtä selvästi kuin nyt, että juuri tämä pitempi ja hyvätasoinen koulutus oli tulevaisuuden yhteiskunnassa koko Suomelle kilpailukykyä tuova asia vuosikymmenien ajan.

Yksityinen Karkkilan yhteiskoulu muuttui kunnalliseksi peruskouluksi 1976. Karkkilassa toisin kuin esimerkiksi Helsingissä, ei käyty peruskoulua vastaan taistelua. Yksityinen koulu oli kannatusyhdistykselle jo liian suuri ja se oli pääosin jo valtion ja kunnan rahoittama. Peruskoulun myötä lukio erosi Karkkilassa omaksi koulukseksi, tosin kunnalliseksi sekin.

Olin lukion toisella luokalla, kun muutos tapahtui. En käsittänyt tuolloin, miten isoon muutokseen osallistuin. Minulle se näyttäytyi ilmaisena ruokana ja että luokan numero muuttui luokion viimeiselle luokalle mentäessä kahdeksannesta kolmanneksi. Aiemmin koulu peri lukukausimaksuja ja kouluruokailu oli maksullista, minkä vuoksi minä kuten muutkin lähellä asuvat kävimme kotona päivällä syömässä.

Koulumuistoja

Jos sota-aikana oli koulussa tanssikielto, niin nyt 70-luvulla pääsimme koulun konvaan ja diskoon. Itse asiassa koulukuvieni joukossa on hämmästyttävä määrä kuvia juuri diskosta. Radiossa soi Hurriganes sekä Kirka ja Danny. Koulu oli aika vapaamielinen joissakin suhteissa, missä nyt ollaan tiukempia. Pihalle piirrettiin maalilla neliö, jossa yläluokat oppilaat saivat polttaa. Saimme käydä kaupassa välitunnilla. Oli makeeta olla teini.

Edelleen koulussa oli tyttöenemmistö. Yksi kolmesta rinnakkaisluokasta oli tyttöluokka. Ja sillä minä olin. Me olimme käsittämättömän villejä. Muistan ne monet kerrat jolloin joku opettaja tai rehtori itse tuli toteamaan meille: miten tytöt voivat käyttäytyä noin. Jee, tytöt eivät enää olleet hiljaisia Elinoita, vaan vapautuivat, vaativat oikeuksia ja pyrkivät eteenpäin. Näistä teemoista säädettiin Suomen ensimmäinen tasa-arvolakikin, tosin vasta 1980-luvulla.

Meillä oli erikoisuuksiakin, että opetus järjestyi. Joka toinen viikko oli eri viikko-ohjelma. Huiman vaikea oli kuuden viikon järjestelmän kierrätys eri viikkoina. Opiskeltiin joskus kahdessa vuorossakin.

1970-luku oli suurten kertomusten aikaa. Demokratia, poliittisuus ja voimakkaat aatteet olivat keskeinen osa Karkkilan elämää ja toki tämä astui sisään myös kouluun. Eräänlainen koulujen kevät saapui Karkkilaankin vuonna 1973, kouludemokratia, jossa oppilaat saattoivat ainutlaatuisella tavalla osallistua koulujen hallintoon. Kouluneuvostot valittiin sisäisillä vaaleilla, jossa oli mahdollista, että äänestettiin ristiin opettajia ja oppilaita. Totta kai me Karkkilassa valitsimme sen vaihtoehdon, että oppilaat saivat äänestää myös opettajia. Meitähän oli enemmistö ja sanelimme kouluneuvostojen kokoonpanoa menen tullen. Jaakko Laaksonen kertoo koulun juhlasivuilla hauskaasti, miten kouluneuvosto saattoi päättää myös oppikirjoista. Äidinkielen opettaja esitteli neuvostolle kaksi kirjaa. Sitten eräs oppilasedustaja tiedusteli, miten toinen niistä kirjoista käsittelee asiat vasemmistolaisesta näkökulmasta. Ja sitten äänestettiin ja vasemmistolaisemmaksi tulkittu valittiin. Tätä kesti muutaman vuoden, jonka jälkeen oppilaat jälleen, tämän eräänlaisen vallankumouksen jälkeen, palautettiin pulpettiin koko valtakunnassa.

Vuonna 1973 osallistun koulun 60-vuotisjuhlaan, en juhlapuhujana, vaan olin mukana koulun laulua ja runoa yhdistävässä esityksessä. Meille kaikille annettiin

ruskeat Marimekon printtikankaat, joista jokaisen tuli tehdä itselleen pitkä puku. Äitini ompeli puvun. Juhlapuhujana oli tohtori Kyösti Suonoja. Juhlista jäi muistoksi ruskea raita kotini keittiön räsymattoon.

Karkkila on aina ollut kiehtova ympäristö. Sille on ominaista vahva poliittinen vastakkainasettelu ja kannanotot. Mitäänsanomatonta sen sijaan ei ikinä. Edelleen tehtaan pilli soi aamuin illoin. Kirkko oli osa poliittista näyttämöä.

Aktiivinen ja vahva musiikinopettajani Ulla Mattsson vei kirkkoon jousimusiikin eikä hänelle helposti sanottu ei. Oli onnetonta, että tuolloin juuri Karkkilaan oli palkattu vanhoja perinteitä kannattava kanttori. Muistan, kuinka Saarion Timon kanssa soitimme kirkon yläparvella duettona viuluilla joululauluja. Ja kirkon alakäytävällä musiikinopettajamme ja kanttori riitelivät siitä, oliko kyseessä Jumalan pilkka vai ei. Minusta ei siis tullut musiikin ammattilaista.

Lämmin kiitos kaikille opettajilleni. Kiitos siitä ammattitaidosta, avoimesta mielestä ja uteliaisuudesta, jonka kasvatitte meihin. Erityinen kiitos pitkäaikaiselle luokanopettajalleni Neckulle, eli Leena Kannistolle, joka on kaikkien näiden vuosikymmenien aikana toiminut meidän tyttöjen, VC luokan turvana ja kannustajana.

Koulusta, Karkkilasta pois

Sukuni naisten ja Karkkilan yhteiskoulun yhteinen tarina valitettavasti päättyi kuten monella muullakin vuosiluokkani luokkakaverilla meihin. Tehtaan suuruuden päivät Karkkilassa olivat ohitse. Tehdas vähensi rajusti väkeä ja rakennemuutos koettiin ankarana Karkkilassa. Monen vanhemmista toinen tai molemmatkin menettivät työnsä. Tehtaanjohtaja toteaa julkisuuteen, että väkeä on pesiytynyt liikaa tehtaalle. Ei, vastaavat työmiehet. Oli tärkeätä, että tulimme eilen, tänään ja että tulemme myös huomenna.

Suuret kaupungit kasvoivat, maaseutumainen Suomi pienenee. Lähdimme jatkokoulutuksen ja työn vuoksi muihin kaupunkeihin, osa ulkomaillekin. Minullakin on tyttäriä, mutta he ovat käyneet koulunsa pääkaupunkiseudulla. Kun koulua perustettaessa viime vuosisadan alussa 80 % jäi omalle paikkakunnalle, keikahtivat prosentit päinvastoin, suurin osa meistä lähti muualle.

Mutta Karkkilan koulu on pärjännyt hienosti. Vuonna 1990 otetaan käyttöön jälleen uusi osa yhteiskoulua ja sen alta puretaan muistojeni puinen koulu. Lukiodien menestyksestä saa julkisia tilastotietoja ja niistä näkyy, että Karkkilan sijoitus paranee jatkuvasti. Ja perusta tälle luodaan peruskoulussa, juuri täällä. En epäile hetkeäkään, ettenkö osallistu 105-vuotiaana koulun 150-vuotisjuhlaan ja toivottavasti lapsenlapseni muistavat 200-vuotiasta Karkkilan koulua.

Yhteisöllisyys on Karkkilan voima. Toista tuetaan ja välitetään. Toiset tunnetaan. Kun Karkkilaan tulee, tulee juurilleen. On hienoa tavata sattumalta kaupungilla entisiä opettajiaan ja heti on oppilaan roolissa. Mitään muuta ei voisi olla. Äitini ystävät ovat toimittaneet minulle materiaalia. Karkkilan kirjastosta lainatut koulun vuosikertomukset ovat siis minulla. Kiitos siitä. Kaikesta huomaa, miten tärkeä koulu on koko Karkkilalle ja miten siitä välitetään. Koulu on edelleen paikkakunnan sydän. Jo juhannuksena äitini kysyi perinteisellä äiti-äänellään, josko puhe on kirjoitettu. Ja minä, äiti, onhan tässä vielä aikaa. Saamani aineiston läpikäynti on ollut erityinen ilo.

Joukossa oli mm kuva vuodelta 1973 Karkkilan yhteiskoulun naistoimikunnasta. Naistoimikunta valmisti vapaaehtoistyönä 300 kpl karjalanpiirakoita ja lukemattoman määrän pullakransseja koulun juhliin. Naiset seisovat kuvassa hymyillen tarjoilupöydän takana. Tunnistan heidät lähes kaikki – nyt keski-ikäiset tyttäret, entiset koulukaverini ovat kuin äitiensä kopioita.

Miten kehittää edelleen koulutusta ja osaamista

Parhailaan laaditaan uutta opetussuunnitelmaa ja mietitään, miten koulujamme tulisi tulevaisuudessa kehittää. Suomi on menestynyt pisa-tutkimuksissa erinomaisesti. Mutta jo nyt viimeisessä pisa-tutkimuksessa voitiin havaita, että koulujen erot ovat Suomessakin alkaneet kasvaa. Asuinalueiden erilaisuus heijastuu koulujen tuloksiin. Koulujen menestyksestä noin 70 % selittyy sillä, ketkä koulussa käyvät. Myös tyttöjen ja poikien koulumenestyksen erot ovat kasvaneet. Esimerkiksi tyttöjen ja poikien lukutaitoerot ovat Suomessa OECD-maiden suurimmat. Hieman jännittäen odotamme joulukuun alussa seuraavan Pisa-tutkimuksen tuloksia.

Koulutus antaa nuorille parhaat tulevaisuudet eväät. Kouluttamattomuus ja syrjäytyneisyys sekä kouluttamattomuus ja, työuran pituuden lyheneminen 10

vuodella, työttömyys, terveydelliset erot ja jopa rikollisuus korreloivat vahvasti keskenään. Syrjäytyneissä nuorissa on enemmän niitä, joilla ei ole koulutusta, kuin niitä, joilla ei ole työtä. Nuorten kannattaa näin enemmän hankkia koulutusta kuin työtä, sillä tutkinto tuo mukanaan paljon tulevassa elämässä tarvittavia mahdollisuuksia.

Suomalaisen koulun menestys perustuu selvästikin sen tasa-arvoiseen ja jokaiselle yhdenvertaisuuden antavaan mahdollisuuteen. Opettajiemme osaaminen on korkea niin Karkkilassa kuin muualla. Koulujen kivijalkana on myös suomalainen luottamuksen kulttuuri. Ja se, ettei kaveria jätetä – tuetaan erityisesti niitä oppilaita, jotka tukea tarvitsevat.

Arvokeskustelu on meille vaikeata. Aikamme korostaa liiaksi yksittäisten tekojen ja innovaatioiden merkitystä laajemman sivistyksen kustannuksella. Sivistys, kyky tiedon ymmärtämiseen ja arvojen puolustaminen, antaa meille kykyä selviytyä ja kykyä menestyä tässä moninaisuuden ja nopean muutoksen maailmassa. Näitä asioita tulisi vahvistaa. Ne antaisivat meille myös lisääntyvää kykyä kohdata vastoinkäymisiä.

Tämän päivän moninaisuus ja valtava tiedon määrä haastavat meidät. Koulujen tulisi antaa valmiudet analysoida tietoa ja tehdä tästä tietomäärästä oikeita valintoja. Koulujen tehtävänä on rakentaa nuorille arvopohjaa. Sanotaan, että talot rakennetaan viisaudelle, mutta ymmärrys on sen perusta.

Sivistyksen voima

Suomessa oli toisen maailmansodan jälkeen pitkä ja rauhallinen jakso, jolloin ei erilaisia terroritekoja tapahtunut, vaikka muualla Euroopassa terroristisia iskuja tehtiin. Vuoden 2007 ja 2008 kouluampumiset eräällä tavalla pysäyttivät Suomen. Myös meidän on aiheellista kysyä, mitä yhteiskunnassamme tapahtuu. Miten hoidamme ennalta ehkäisevät toimet. On syytä myös tarkoin katsoa, mitä olemme tehneet historiassamme oikein ja mikä on siitä muuttunut.

Uskon edelleen, että sivistyksen voima vie meitä eteenpäin. Itsenäisyyden alussa ja toisen maailmansodan jälkeen kehitettiin koululaitosta ja rakennettiin kouluja parhaille paikoille kaupunkeihin, sitten 1960 ja -70-luvuilla pankkien toimitilat

valtasivat keskustat ja viime vuosina erityisesti kauppakeskukset. Nyt on aika uudestaan panostaa siihen, että kehitetään kulttuurisia kaupunkikeskuksia.

Lopuksi

Hyvät kuulijat,

Vuonna 1938 julkaistu Karkkilan yhteiskoulun historiikki on ensimmäinen koulun perustamisen ensimmäisiä vuosikymmeniä kuvaava julkaisu. Etusivulla todettiin koulun perustamisesta seuraavaa: Tämän vaatimattoman julkaisun tarkoituksena on ollut kuvata maaseutuyhteiskoulun raskasta tietä sen suorittaessa sivistystehtäväänsä. - Onko se ollut raskas. Ei, en usko, vaan kyseessä on ollut riemukas, sinnikäs, kehityshakuinen tie.

Katselin yhteiskoulun viimeisen luokkamme luokkakuvaa vuodelta 1975. Hymyillen katsomme eteenpäin.

Anssi Kela toteaa oikein: Meistä tuli muurareita, taksikuskeja suutareita, yksinhuoltajaäitejä, autokauppiaita. Meistä tuli lääkäreitä, virkamiehiä vääpeleitä, tänään voidaan hetki olla kuninkaita.

Mutta me muutimme maailmaa. Jokainen yhteiskoulua käynyt sukupolvi on jättänyt vuosiin ja päiviin oman jälkensä. Jokainen meistä on omalla tavallaan kuningas ja kuningatar.

Olen henkilökohtaisesti kiitollinen Karkkilan koululle niistä elämän eväistä, jotka sain täältä. Niistä muistoista ja vahvasta perusopetuksesta. Opettajani Kaija Mäkelä totesikin, että tämän jälkeen ette enää koskaan saa näin laajaa yleissivistävää opetusta, vaan opintojen polku kapenee. Totta on, vaikka opiskelin lisää, opiskelin enää vain tarkoin rajattuja oppiaineita. Laaja yleissivistys tuli Karkkilan yhteiskoulusta ja lukiosta. Se antoi vankan pohjan, mille saattoi rakentaa jatkokoulutuksen, työuran. Meistä tuli aktiivisia kansalaisia.

Toivotan lämpimästi onnea ja suurta menestystä Karkkilan 100-vuotiaalle koululle. Suuri hurraa huutoni Karkkilan yhteiskoululle.